

fige det ærede Medlem, at saa kjender han slet ikke, hvorledes Folk bo paa Landet, thi jeg har set og kan paavise ham Hytter og Huler, som ere Boliger for den fattige Befolkning paa Landet, hvortil jeg ikke tror, at der, selv paa den usleste Kvist i Kjøbenhavn eller nogen Kjøbstad, findes noget Tilsvarende, saa at det ærede Medlem i den Bemærkning, at den fattige Befolkning i det Hele taget boede ganske godt paa Landet, tager meget fejl. Nei! hvad enten man nu vil kalde det en faderlig Regjering eller ikke, saa er det vist, at vil man have gennemført den Slags Love i Befolkningens Interesse, kan man ikke stole paa, at Befolkningen selv skal have tilbørlig Sands for, hvad Befolkningens eget Larm i den Henseende kræver.

J. Andersen: Ja, der er jo ingen Regel uden Undtagelse. Jeg har ganske vist hørt, at derovre i Sylland paa Heberne skal findes nogle Jordgrotter, og det kan godt være. Men en Mand maa dog have Lov til at bo i det Hus, han selv opfører, naar han finder, at det er godt nok for ham. Naar det ærede Medlem henviser til nogle Pladser, hvor Bygningerne ere uordentlige og daarlige, saa er det slet intet Bevis for, at, naar vi havde haft en Lov som den, der nu foreslaas, Sogneraadet da ikke vilde have indført et Bygningsreglement. Jeg forudsætter, at det vilde være slet; thi Alt, hvad der er sund Menneskefornuft i, vilde dog i Almindelighed de Fleste have gennemført. En Bygning kan maaske ligge forfærdt paa saadanne Pladser, en Mand kan have opført en Bygning, hvor han ikke vilde have bygget, naar man kunde have tvunget ham til at lade være, — det kan jeg forstaa; men naar Amtsraadet eller Sogneraadet ikke har truffet Foranstaltninger derimod, saa har det været, fordi det ikke har været det muligt.

Rosenørn-Teilmann: Jeg vilde gjerne bidrage til, at det ærede Medlem blev endnu sikkrere paa Rigtigheden af sine Udtalelser, ved at sige et Par Ord, som gaa i den Retning, at jeg ganske kan slutte mig til de to ærede Talere, som have ment, at man meget godt kan berolige sig med, at de Foranstaltninger, som der her er Tale om at træffe, kun skulle indføres, hvor de anbefales af de vedkommende kommunale Autoriteter, Amtsraad og Sogneraad, og jeg tror, at det vilde være urigtigt at gjøre det paa nogen anden Maade. Jeg vil bede det ærede Medlem huske paa, at, naar man har en Lov, bør den overholdes, og de Love, som ikke kunne overholdes, forekomme mig at være i højeste Grad uhenigts, mæssige, ja man kan næsten sige demoraliserende. Jeg er aldeles overbevist om, at, hvor der er Trang til et Bygningsreglement og Regler i denne Retning — det ærede Medlem nævnte Herning, men der er flere andre Steder, f. Ex. Esbjerg og over-

Landshy ubviller sig en Flække eller en Kjøbstad —, vilde de kommunale Autoriteter paa Stedet bringe Sagen i Forslag; og skulde noget Saadant komme frem, uden at det støttede sig paa Ønsker hos Befolkningen, vilde det være i den Grad vanskeligt at overholde Bestemmelserne, at Loven hellere maa være borte. Derfor kan jeg ganske slutte mig til Forslaget, som det er kommet fra Regjeringen, og maa derimod allerede nu erklære mig imod en Bestemmelse, hvorefter der ikke krævedes en Indstilling eller Samtykke fra de kommunale Autoriteter som Grundlag for et Reglements Fremkomst.

Justitsministeren (Mellermann): Ja, jeg maa tilstaa, at jeg ved denne Lovs Udarbejdelse er gaaet ud fra, at der ikke kunde være Tale om, at Justitsministeren skulde kunne forlange eller vente sig bevilget en saa vidtgaaende Myndighed som den, uden videre at kunne paatvøiere et Distrikt et Bygningsreglement. Det er jo klart nok, at et Bygningsreglement kan og endog saa i Almindelighed vil gaa den private Eiendomsret og en Mand's Ret til at indrette sig, som han vil, paa sit Eget, mere eller mindre nær; at Justitsministeren skulde kunne vente at faae en diktatorisk Myndighed til rundt omkring paa Landet at indføre saadanne Bygningsreglementer, uden at han i den Henseende havde Medhold hos de lokale Autoriteter, har jeg derfor anset som noget ganske Umuligt. De Betænkelseheder, der have foreværet mig ved denne Lov, gaa i en helt anden Retning, idet jeg i Grunden snarere har frygtet for, at man skulde mene, at jeg forlangte for meget ved Loven, saaledes som den ligger for, idet jeg har begjært en almindelig Bemyndigelse til, naar Sogneraadet og Amtsraadet indvilgede deri, at give saadanne Bygningsreglementer rundt omkring paa Landet. Jeg var i Tvivl, om jeg ikke skulde blive staaende ved blot at forlange en saadan Bemyndigelse med Hensyn til Uttersløv Mark og Sundbyerne her udenfor Kjøbenhavn, som ere Distrikter, hvor Trangen i saa Henseende for Diebliffet netop synes at være meget stor. Min Tvivl er altsaa gaaet i en ganske modsat Retning af det ærede Medlems Udtalelser; men imidlertid har jeg troet at kunne forsvare at forelægge Rigsdagen det Spørgsmaal, om man vilde give Justitsministeren den videre gaaende Bemyndigelse, som nærværende Lovforslag gaar ud paa. Jeg veed meget godt, at de lokale Myndigheder, særlig Sogneraadene, nok vilde holde igjen, og at de nødig ville underkaste sig vidtgaaende Bygningsreglementer, men det er heller ikke Meningen, at saadanne skulde tilveiebringes paa Landet; der kan man vel i det Hele taget nøies med Mindre i saa Henseende end i Kjøbstæderne, og jeg mener, at, selv om man kan gaa ud fra, at Sogneraadene i det Hele taget vilde være temmelig utilbøjelige til at gaa ind paa det